

A Győri Ítéltábla
Pf.I.20.128/2012/9.szám

A Győri Ítéltábla dr.Gerecs Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt I.r., II.r., IV.r., a személyesen eljáró V.r., VI.r., VII.r. és VIII.r. alperesek ellen személyiségi jog megsértése iránt a Győri Törvényszék előtt folyamatba tett perében Győrött, 2012.évi február hó 6.napján 31.P.20.153/2011/60.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 63.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 688.000 (hatszáznyolcvannyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Köteles a felperes megfizetni az I. III-IV.r. alpereseknek 15 napon belül egyetemlegesen 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. III. és IV.r. alpereseknek együttesen 286.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 516.000 forint feljegyzett kereseti illetéket.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperessel kapcsolatban több igazságügyi szakértői vélemény született. Az I.r. alperes a felperes és volt élettársa között a kiskorú ... való felperesi kapcsolattartással összefüggésben indult eljárás során 2007.február 14.napján kelt 2797-2797/2006 (helyesen 2795-2797/2006.) számú szakvéleményében rögzítette, hogy a szakértői vizsgálatra 2006. december 20.napján "Város"1-en azszám alatti hivatali helyiségben, valamint 2007.február 5.napján az "A" Város 1-i Intézetében került sor. A szakértői vélemény mindkét szülőt és a gyermeket érintette, a szakértői vélemény a vizsgált személyek szerinti lebontás nélkül tartalmazta az elvégzett vizsgálatokat, valamint a felperes vonatkozásában explorációt tüntetett fel („A” szakvélemény). Az I.r. alperes 2007.február 14.napján az "A" Város 1-i Intézete keretén belül 2879-2881/2006.számon igazságügyi pszichológus szakértői véleményt készített, mely lényegében a kérdésekre adott válasz kivételével megegyezett a 2795-2797/2006. szám alatti szakértői véleménnyel („B” szakvélemény). Mindkét szakértői vélemény tartalmazott a felperes személyiség szerkezetére vonatkozó kedvezőtlen megállapításokat.

A Somogy Megyei Bíróság előtt KB.I.26/2007.számon indult büntető eljárás során az V.r. alperes igazságügyi rendőrorvos szakértőként, a VI.r. alperes addiktológus igazságügyi elmeorvos szakértőként, a VII.r. alperes szakközreműködőként eljárva a 2007.december 4.napján elvégzett vizsgálatok alapján szakértői véleményükben megállapították, hogy a

felperes sem az eljárás tárgyát képező cselekmények, sem a vizsgálat során nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, a vizsgálat idején azonban paranoid típusú személyiségzavar klinikai jeleit észlelték. Utaltak arra, hogy a felperes 2002.évi koponya sérülése miatt felmerül annak gyanúja, hogy a rendőrségi munkavégzéshez szükséges speciális alkalmazkodást, beilleszkedést, együttműködést a felperes személyiségzavara nem teszi lehetővé, ennek végleges kimondása azonban csak a Honvéd Kórház (Állami Egészségügyi Központ) pszichiátriai megfigyelési eredménye alapján ún. FÜV eljárás keretében lehetséges („C" szakértői vélemény).

A III. és IV.r. alperesek a **Város 1-i** Nyomozó Ügyészség Ny.33/2007.számú határozata alapján készítettek 2008.június 16.napján Osz.342/2008.számú szakértői véleményt a felperesről, melybe integrálták az V., VI. és VII.r. alperesek által 2007. december 4-i vizsgálat alapján készült szakértői vélemény megállapításait („C" szakértői vélemény), azzal egyezően állapítva meg, hogy a vizsgált személynél paranoid személyiségzavar észlelhető, amely nem éri el az elmebetegség mértékét, de kóros elmeállapot. Orvosszakértői részről nem zárható ki, hogy újabb, hasonló bűncselekményt követ el („D" szakvélemény).

A III. és IV.r. alperesek a **Város 1-i** Nyomozó Ügyészség előtt Ny.176/2008. számon folyamatban lévő büntető ügyben a 2009.június 18.napján elvégzett szakértői vizsgálat alapján az Osz.1647/2009.számú 2009.június 22.napján kelt előzetes véleményükben utaltak arra, hogy szükségesnek és indokoltnak tartják a felperes elmemegfigyelését, melyet az előzetes letartóztatásra tekintettel az IMEI-ben javasolnak fogatosítani („E" szakértői vélemény). A III. és IV.r. alperesek 2009. szeptember 17-én az Osz.1647/2009.számú igazságügyi pszichiátriai szakértői leletükben és véleményükben lényegében a 2009.június 22-i („E" szakvélemény) írtakkal azonos véleményt adtak javasolva a felperes gondnokság alá helyezését a peres ügyek kezdeményezése és vitele vonatkozásában („F" szakvélemény).

A 2010.január 21.napján kelt OF.3457/2009.számú adott szakvéleményükben a III. és IV.r. alperesek kiegészítették az OF.342/2008. („D" szakvélemény) szakvéleményüket és az IMEI-ben történő megfigyelés eredményének birtokában is változatlanul fenntartották a korábbi szakvéleményben foglaltakat azzal, hogy időközben a felperes pszichés állapota súlyosbodott („G" szakvélemény). A VIII.r. alperes a **"Város"1i** Rendőrkapitányság által 20010-2146/2006.bü. szám alatt folyamatban lévő eljárásban elrendelt szakértői vizsgálat alapján a 2007.július 30. napján kelt szakvéleményében megállapította, hogy a felperes pereskedési hajlandósága szinte példa nélküli. Az ennek nyomán kialakult rendkívül feszült helyzetből a felperes és volt élettársának közös gyermeke egyre többet fog fel és utasít el. Ez maga után vonhatja az apai láthatás elutasítását is és végső soron a gyermek fokozódó pszichés károsodását. Emiatt a szakértő mediátor bevonására tett javaslatot („H" szakvélemény).

A **"Város"1i** Rendőrkapitányság előtt 20010/848/2008.bü. számon a felperes volt élettársa ellen kapcsolattartás akadályozásával elkövetett kiskorú veszélyeztetettségének vétsége megalapozott gyanúja miatt indult eljárás. Ennek során került kirendelésre a VIII.r. alperes klinikai szakpszichológusként, aki a 2008. június 8.napján kelt szakvéleményében a lefolytatott vizsgálat alapján megállapította, hogy a volt élettárs nem neveli a felperes ellen a gyermeket. Egyéb megállapításként a szakvélemény tartalmazta, hogy annak ténye,

hogy 5 év alatt 56 felperesi feljelentésre került sor, felveti a gyanúját, hogy az apa perlekedő paranoia személyiségzavarban szenved („I” szakvélemény).

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes több esetben is elfogultságot jelentett be az eljáró szakértőkkel szemben a folyamatban lévő eljárásokban (a „D” és „I” szakértői vélemény elkészültével kapcsolatban).

A törvényszék az alperesek passzív perbeli legitimációját illetően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes a Ptk.348.§./1/ bekezdése alapján az I. III. és IV.r. alperesek ellen kártérítési igényt a személyiségi jogsértés fennállta esetén sem érvényesíthet alappal. A Ptk.84.§-a szerinti objektív szankciókat illetően azonban a felperes keresete érdemben vizsgálható volt ezen alperesek vonatkozásában is és nem volt akadálya annak sem, hogy az V-VIII.r. alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelmet a törvényszék teljes egészében érdemben vizsgálja.

Hangsúlyozta, hogy a személyiségi jog nem alkalmas eszköz más perbeli szakvélemény vitatására, illetve a személyiségi jog per nem szolgálhat alapul más jogterületre tartozó kérdés elbírálására sem. Rámutatott, hogy a szakértő vélemény alkotása során kötelezettséget teljesít, a szakvélemény szükségszerűen tartalmaz szakmaspecifikus tényállításokat és megállapításokat. Ezért egy elmeorvos vagy pszichológiai szakértői vélemény esetében az egyéb élethsituációkban jogsértőnek tekinthető megállapítások objektív valótlanosságuk esetén sem feltétlenül személyiségi jogsértőek. Jogsértést a szakértő akkor valósíthatna meg, ha az általa adott szakvélemény során a megbízás kereteit meghaladóan önkényes, indokolatlan értékítéletet alkotna, vagy ilyen megállapításokat tenne. Amennyiben a szakvélemény szerinti tényállás téves, vagy pontatlan, vagy a szakértői vélemény létrehozása a szakmai szabályokba ütközik, a sérelmet szenvedett személy a szakvéleményt felhasználó eljárásban kereshet jogvédelmet. Ha a téves szakértői véleményt a munkáltató felhasználja és ez jövedelem kiesést okoz, az így bekövetkezett sérelem a felperes által kezdeményezett munkaügyi jogvitában lenne orvosolható.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság osztotta az alperesek védekezését azt illetően, hogy a szakértői megbízás kereteit meghaladó önkényes és indokolatlan megállapítások, értékítéletek hiányában nem valósult meg személyiségi jogsértés a felperessel szemben. Utalt arra, hogy a sérelmezett szakvélemények nem eredményezték a felperes becsületének sérelmét, mert nem tartalmaztak a felperes személyét érintő aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító, vádaskodó közléseket. Hangsúlyozta, hogy a szakvélemények tartalmával kapcsolatban nem volt tetten érhető olyan fogyatékoság, mely szerint azok önkényes, megalapozatlan következtetéseken alapulnának. Az azonos tények eltérő szakmai megítélése a sérelmezett és a felperes által beszerzett szakvélemények között az elfogadott keretrendszeren belül maradt. A szakértők nem terjeszkedtek túl feladatkörükön, megállapításaik nem személyiségi jogsértőek csupán azért, mert azokat a felperes nem tartja helyesnek, megalapozottnak. A peradatok nem támasztották alá azt a felperesi előadást, mely szerint a szakértők eljárása egy összehangolt, a felperest ellehetetleníteni kívánó akció része lett volna.

A törvényszék kifejtette, hogy az I.r. alperes által készített szakvélemény esetén annak lehetne jelentősége, ha az abban feltüntetett vizsgálatokat a szakértő nem végezte volna el. A felperes azonban az ezzel kapcsolatos előadását nem bizonyította, a csatolt híváslista

és a szakértői vizsgálaton jelen nem lévő házastárs vallomása e felperesi előadás alátámasztására nem alkalmas, így az e körben előterjesztett tanúbizonyítási indítványt az elsőfokú bíróság mellőzte. Álláspontja szerint az ezt meghaladóan előterjesztett felperesi bizonyítási indítványok pedig eleve alkalmatlanok voltak arra, hogy a kereset jogalapját alátámasszák, mert annak nincs jelentősége, hogy a felperes által meghallgatni kért tanúk a felperes milyen személyiségjegyeiről tudnak beszámolni, mint ahogy annak sem, hogy a felperes által felkért szakértők miért adtak a perben sérelmezettektől eltérő szakértői véleményt.

A törvényszék ítéletének indokolásában kitért arra is, hogy a felperes által az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően, de az ítélethirdetést megelőzően előterjesztett előkészítő iratban foglaltakra a tárgyalás berekesztésére tekintettel nem volt figyelemmel. E körben utalt arra, hogy az 51.sorszám alatti végzésével tájékoztatta a feleket a perben releváns büntető irat beszerzésének tényéről és arról, hogy annak másolati példánya a per iratainál megtekinthető, s a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy e végzést megkapta. Erre tekintettel pedig módjában állt volna álláspontját korábban részletesen kifejezni.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a 32/2003.IRM rendelet 3.§./2/ és /6/ bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel a Pp.78.§./1/ bekezdése alapján határozott. A feljegyzett kereseti illeték megfizetéséről a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./2/ bekezdése és 15.§./1/ és /3/ bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelemnek való teljes körű helyt adást, másodsorban annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Sérelmezte, hogy a **Város 1-i** Nyomozó Ügyészség Ny.176/2008., a ...Megyei Bíróság Katonai Tanácsa KB.I.26/2007., valamint a Legfelsőbb Bíróság B.Har.I.565/2010.számú határozatait az ezzel kapcsolatos felperesi bizonyítási indítvány ellenére az elsőfokú bíróság nem tette az eljárás részévé.

Álláspontja szerint **"Város"1** Megyei Jogú Város jegyzője az I. III. és IV.r. alpereseket rendelte ki szakértőként, ezért az **"A" Város 1-i** Intézete a felperesre nézve szakértői véleményt nem adhatott és ebből az is következik, hogy az **"A"** jogtanácsosa nem járhatott volna el a perben az I. III. és IV.r. alperes képviselőjeként, így az általa tett nyilatkozatok nem joghatályosak. Hangsúlyozta, hogy ennek megfelelően az I. III. és IV.r. alperesek joghatályos ellenkérelmet nem terjesztettek elő, míg az V.r. alperes lényegében elismerte ellenkérelmében a kereseti kérelemben foglaltakat.

Vitatta az elsőfokú ítéletben kifejtetteket az alperesek passzív perbeli legitimációját illetően is. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a sérelmezett szakértői véleményekben feltüntetett vizsgálatok elvégzésére nem került sor, így azok indokolatlanul sértő, bántó, lekicsinylő értékvéleményt, kritikát fogalmaznak meg a felperessel kapcsolatban. Változatlanul utalt arra, hogy az egyes szakértői vélemények az explorációs részben a felperesi előadásokat tévesen tartalmazzák. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően fenntartotta, hogy a szakértők túlterjeszkedtek szakértői kompetenciájukon, amikor arra a következtetésre jutottak, hogy a felperestől „hasonló bűncselekmény elkövetése várható” („F” szakértői vélemény) illetőleg amikor jogi kérdésben nyilvánítottak véleményt („H”

szakértői vélemény és „I” szakértői vélemény). Előadta, hogy a szakértők a rájuk vonatkozó etikai, szakmai szabályokat is megsértették. Sérelmezte, hogy **”B”** tanúkénti meghallgatására nem került sor. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban már előterjesztett tanúbizonyítási indítványait. Hivatkozott arra, hogy a törvényszék tévesen döntött a perköltség viselése tárgyában, mert nem volt figyelemmel arra, hogy vagyoni kártérítés iránti kérelmétől utóbb elállt. Kérte, hogy pervesztessége esetén a perköltség megfizetése alól az ítélet tábla mentesítse.

Fellebbezését utóbb kiegészítette azzal, hogy az időközben tudomására jutott és beszerzett szakvélemény alapján egyértelműen megállapítható, hogy a perben sérelmezett szakértői vélemények téves megállapításokat tartalmaztak. Álláspontja szerint a szakértők megsértették az egyenlő bánásmód követelményét, a tisztességes eljárás elvét. Csatolta a **”C”** igazságügyi pszichológus szakértő által 2012. április 3-án készített szakértői véleményt, a **”Város”2-ii** Rendőrkapitányság vezetőjének a felperesre vonatkozó alkalmassági minősítését az annak alapjául szolgáló elsőfokú pszichológiai vizsgálati adatlapot, a **Keszthelyi Járásbíróság 2.B.223/2012/15. számú ítéletét**, a **Kaposvári Törvényszék 3.Mf.21.444/2012/3. számú ítéletét**.

Az ítélet táblára 2013. június 28-án, vagyis a másodfokú tárgyalást követő napon került érkeztetésre az az újabb felperesi beadvány, amely lényegében megismételte a fellebbezés kiegészítésében előadottakat.

Az I. III. és IV.r. alperesek valamint a VI. r. alperes ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben okszerűen, helyesen, a Pp.206.§./1/ bekezdésének megfelelően értékelve helyes tényállást állapította meg, abból helytálló jogi következtetésre jutott. Az ítélet tábla teljeskörűen osztja a törvényszék ítéletében foglaltakat, ezért az elsőfokú ítéletet annak helyes indokaira figyelemmel a Pp.254.§./3/ bekezdése alapján hagyta helyben.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítélet tábla az alábbiakra mutat rá:

Alapítván hivatkozott a felperes arra, hogy az **”A” Város 1-i** Intézete kirendelésének hiányában szakértőként kizárólag az alperesek járhattak volna el és ebből következően az **”A”** jogtanácsosa nem is képviselhette volna az eljárás során az I. III. és IV.r. alpereseket.

Az egyes, a perben sérelmezett szakértői véleményeket („A” alatti szakértői vélemény 4/1/1., „B” alatti szakértői vélemény 4/F/2., „D” szakértői vélemény 49/F/1., „E” alatti szakértői vélemény 25/F/1., „F” alatti szakértői vélemény 25/F/2.) az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek **Város 1-i** Intézete adta a szakértői véleményeket az intézmény igazgatója ellenjegyezte, erre figyelemmel pedig nem volt akadálya annak sem, hogy az 1983.évi III.tvr.7.§./2/ bekezdése alapján az I. III és IV.r. alperesek képviseletében az intézmény jogtanácsosa járjon el és tegyen nyilatkozatokat. Alapítván hivatkozott fellebbezésében arra is a felperes, hogy az V.r. alperes a kereseti kérelemben foglaltakat lényegében elismerte, mert a 45.sorszám alatti beadvány azt tartalmazta, hogy a szakértő

szerint a vizsgálatokat és a véleményt a hatályos etikai és szakmai szabályok betartásával végezte illetőleg készítette el, jogsértést nem követett el.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kirendelt szakértők feladatkörüket nem lépték túl és a felperes eredménnyel nem bizonyította azt sem, hogy a szakvélemények elkészítésére az azokban feltüntetett vizsgálatok nélkül került volna sor. Osztja az ítélőtábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy a perben sérelmezett szakvélemények nem tartalmaztak önkényes, indokolatlanul bántó, sértő megállapításokat a felperessel kapcsolatban. Helyes az is, hogy amennyiben a felperes a szakvéleményben foglaltakat téves megállapításként értékelte, úgy azokkal kapcsolatban a szakvéleményeket felhasználó eljárásokban kereshetett volna jogvédelmet.

A Pp.235.§./1/ bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141.§./6/ bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az elsőfokú bíróság a 2011.június 6-i tárgyaláson (23.sorszám alatti jegyzőkönyv) a Pp.3.§./3/ bekezdése szerinti kioktatást megadta a feleknek a rájuk háruló bizonyítási teherről, s egyben figyelmeztette őket a Pp.141.§./6/ bekezdésében foglaltakra. Erre tekintettel a felperesnek a fellebbezésben előterjesztett bizonyítási indítványa a Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsának KB.I.26/2007 és a Legfelsőbb Bíróság B.Har.I.565/2010.számú iratainak beszerzése iránt nem foghatott helyt.

Az elsőfokú eljárás során előterjesztett és a fellebbezésben is fenntartott további bizonyítási indítványokat illetően az ítélőtábla osztja a törvényszék álláspontját azok elutasítását illetően.

A másodfokú eljárásban csatolt szakértői iratok, bírósági határozatok, orvosi iratok, és a "Város"2-ii Rendőrkapitányság vezetőjének iratával kapcsolatban az ítélőtábla hangsúlyozza: az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy az a körülmény, hogy a felperest illetően különböző eljárásokban különböző szakértők eltérő megállapításokat tettek vagy tesznek, nem jelenti a felperes személyiségi jogainak sérelmét. Erre figyelemmel ezek a bizonyítékok alkalmatlanok az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy a felperesnek az elsőfokú tárgyalás berekesztését követően előterjesztett 59.sorszám alatti irata tartalmilag a Pp.114.§-a szerinti - s nem a Pp.114/A.§-ában meghatározott - kifogás, mellyel kapcsolatos álláspontját az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen kifejtette.

A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a perköltségről a törvényszék tévesen rendelkezett. A Pp.24.§./1/ bekezdése alapján a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó. Erre figyelemmel annak nincs jelentősége a feljegyzett illeték viselése tárgyában hozott

döntésnél, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes utóbb a vagyoni kártérítés iránti kérelmétől elállt.

Nem állapítható meg a fellebbezés kiegészítésében hivatkozott, a 2003.évi CXXV.tv. 1.§-a szerinti egyenlő bánásmód követelményének megsértése sem, mert e körben a felperes részletes előadást sem tett arra, hogy miben nyilvánulna meg az általa hivatkozott hátrányos megkülönböztetés.

Az elsőfokú eljárás során a felperes a költségekre kiterjedő részleges személyes költségmentességben részesült (31.P.20.153/2011/10.szám alatti végzés és a Győri Ítéltábla Pkf.V.25.186/2012/4.számú végzése). Ebből következően arra nem volt lehetőség, hogy az ítéltábla a felperest a perköltségek megfizetése alól a fellebbezésben foglaltak szerint teljeskörűen mentesítse. Az ítéltábla a Pp.239.§. és 78.§./1/ bekezdése alapján kötelezte a felperest az I., III. és IV.r. alperesek részére perköltség megfizetésére, a jogtanácsosi munkadíj összegét a kifejtett jogi képviseleti tevékenység mérlegelésével a 32/2003/VIII.22./IM. rendelet 3.§./1/, /2/, /5/ és /6/ bekezdése alapján állapítva meg.

A feljegyzett fellebbezési illetékről az ítéltábla a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§. /2/ bekezdése, 15.§./1/ és /3/ bekezdése alapján rendelkezett.

Győr, 2013.évi június hó 27. napján

Dr.Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr.Bajnok István sk.
bíró